

2 ta' Marzu, 1957

Imħallef:—

Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija versus Antonio Zammit

**Sperġur — Provi — Sentenza — Nullità — Art. 388(1)(b)
u (2), u art. 635(1) tal-Kodiċi Kriminali**

Il-fatt li, meta jittieħed mill-Maġistrat notament tad-depożizzjoni ta' xhud, dak in-notament għandu jinqara lix-xhud, u għandu jiġi verbalizzat li ġie hekk moqri, ma jfisserx illi, jekk dan ma jsirx, dak in-notament mhux ammissibbli bħala bażi ta' inkriminazzjoni ta' sperġur dedotta kontra dak ix-xhud; għaliex, għalkemm din il-formalità hija mposta mill-liġi, in-nuqqas tagħha ma jipprekludix li dak li xehed ix-xhud jiġi pruvat "aliunde".

Lanqas ma hu ammissibbli r-riljev li l-Maġistrat ma semma xejn fis-sentenza l-element tax-"scienter". Dan mhux motiv ta' nullità tas-sentenza li sabet l-imputat ħati ta' xhieda falza; għax wieħed għandu jirritjeni li, ladarba l-Maġistrat wasal għall-konkluzjoni tar-reità, hu kien sodisfatt li kienu jikkonkorru l-elementi kollha biex tiġi ntegrata l-ipotesi tal-liġi, kompriż l-element intenzjonali. Kien ikun divers il-każ kieku xi element meħtieġ kien imsemmi u kien żbaljat.

Imputazzjoni ta' sperġur tista' tiġi sostnuta fuq ix-xhieda ta' xhud wieħed biss, meta dan ix-xhud huwa korroborat f'xi ċirkustanza li tkun tis-wa biex tistabbilixxi d-delitti allegat minn provi oħra migjubin skond il-liġi.

Il-Qorti; — Rat l-att tar-rinviju tal-Attorney General tas-26 ta' Novembru 1956, tal-attijiet tal-kumpilazzjoni fl-ismijiet fuq imsemmija, sabiex il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tiddeċidi fuq l-imputazzjoni li l-imputat, fil-21 ta' Settembru 1956, quddiem il-Qorti Kriminali tal-Pulizija Gudizzjarja għall-Gżira ta' Malta, ta xhieda falsa fi proċeduri kriminali dwar reat sugġett għall-piena ta' anqas minn sentejn lavori forzati jew prigunerija;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tat-3 ta' Jannar 1957, li biha sabet lill-imputat hati fit-termini tal-imputazzjoni dedotta kontra tiegħu, u kkundannatu għall-piena ta' sena lavori forzati;

Rat ir-rikors tal-imputat, li bih talab li tigi revokata s-sentenza appellata, u li hu jiġi liberat;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat;

Ix-xhieda nkriminata hi dik li tagħha l-Maġistrat zamm in-notament fol. 28;

Id-difiża sottomettiet il-preġudizzjali li dak in-notament ma hux ammissibbli bhala bażi tal-inkriminazzjoni, għaliex, meta jittiehed notament simili, għandu jinqara lixxhud, u għandu jiġi verbalizzat il-fatt li ġie hekk moqri; u dan skond l-art. 388(1)(b) u (2) Kap. 12;

Din l-eċċezzjoni, però, ma hijiex aċċettabbli; għaliex in-nuqqas tal-formalità fuq imsemmija ma jipprekludix li jiġi pruvat "aliunde" dak li l-imputat xehed, kif wiehed jista' jiddeżumi mit-tielet subartikolu tal-artikolu fuq imsemmi. Il-prattika dejjem kienet ukoll f'dan is-sens; u l-Imħallef sedenti jiftakar tajjeb li, meta kien qieghed jeżerċita l-avvokatura, hu stess, fil-kors tad-difiża fi proċessi bil-jury, kien

issomleva eċċezzjoni simili, sija quddiem il-President Refalo, sija quddiem il-President Mercieca, li dejjem irritenew, fl-indirizz lill-gurati, li l-prova setgħet issir "aliunde". U jif-takar ukoll, almenu f'żewġ kazijiet li ma setgħax jirrintraċ-ċja, tant lill-kompjant Magistrat Dr. Bartoli, kemm lill-kompjant Magistrat Dr. Ellul, jixhdu dwar dak li kien xehed l-imputat taht proċess ta' spergur;

Ikkunsidrat;

Langas jista' jiġi ammiss ir-riljev beħor tad-difiza, li l-Magistrat ma semma b'xejn fis-sentenza appellata l-element tax-"scienter". Għalkemm hu veru li fis-sentenza appellata ma hemmx dik il-korrelazzjoni li hi desiderabbli bejn il-fatti u l-ipotesi tal-liġi, **epppure** dan mhux motiv ta' nullità, għax wiehed għandni jirritjeni li, la darba l-Magistrat wasal għall-konkluzjoni ta' reità, hu kien soddisfatt li kienu jikkorrorru l-elementi kollha biex tiġi ntegrata l-ipotesi tal-liġi, kompriz dak intenzjonali. Kien ikun divers il-kaz kieku xi element minnhom kien msemmi u kien żbaljat;

Kwantu għall-fatti, ikkunsidrat;

Jirrizulta soddisfaċentement mill-provi.....;

Omissis;

(3) L-imputat **caħad** speċifikatament li ta xeba lill-martu f'dik id-data. Fin-notamenti tax-xhieda tiegħu jin-għad hekk:— "Mhux veru li tajtha xeba fis-26 ta' Lulju....."; u jirrizulta "aliunde" (ara xhieda Magistrat Dr. Gouder fol. 32 u Speċtur Sciehuna fol. 33) li hekk qal;

Ikkunsidrat;

Jibqa', għalhekk; li jiġi pruvat li dik ix-xhieda tal-im-

putat, vwoldieri ċ-ċaħda tiegħu, kienet falsa fis-sens li kienet alterazzjoni xjenti fal-verifa;

Fl-istat tal-provi kif kien sal-kawża deċiża fil-5 ta' Ottubru 1956, ma jidherx li kien hemm biżżejjed, tant li l-Maġistrat, fid-dubju, kien illibera (ara fol. 33);

Iżda wara dik is-sentenza kien hemm ix-xhieda ta' oħt mart l-imputat, Giuseppa Farrugia, li xehdet (fol. 42) fis-sens li oħtha kellha dawk il-leżjonijiet, li din oħtha semmiet fix-xhieda tagħha, in konsegwenza ta' xeba li kien ta lill-martu l-imputat dak nhar li din Giuseppa Farrugia għamlet ir-rapport l-Għassa; u jirriżulta mix-xhieda tas-Surgent Micallef li din Giuseppa Farrugia kienet għamlet ir-rapport fis-26 ta' Lulju 1956, ffit qabel ma rrapportat oħtha stess. mart l-imputat (ara fol. 19);

Għalhekk, ix-xhieda ta' Grazia Zammit, mart l-imputat, fis-sens li l-imputat taħa xeba fis-26 ta' Lulju 1956 hi korroborata mix-xhieda ta' oħtha Giuseppa Zammit, kombinata ma' dik tas-Surgent Micallef. U skond l-art. 635(1) Kap. 12, imputazzjoni ta' spergur tista' tiġi sostnuta fuq ix-xhieda ta' xhud wieħed biss, meta din ix-xhieda tkun korroborata f'xi ċirkustanza li tkun tiswa biex tistabbilixxi delitt allegat minn provi oħra miġjubin skond il-liġi;

Il-provi l-oħra, li semma l-Maġistrat, ma kienux jiswew; għaliex il-Maġistrat speċi ta assumu li l-fatti li x-xhieda l-oħra xehdu fuqhom graw fis-26 ta' Lulju 1956, mentri dawk ix-xhieda ma semmewx ebda data, iżda aċċennaw għaz-zmien vagament u approssimativament, mentri f'dan il-kaz, peress li l-imputat ammetta li sawwat lill-martu drabi oħra, iżda ċaħad li sawwatha fis-26 ta' Lulju 1956, il-pont kollu kien appuntu jirrigwarda dik id-data partikulari. Issa, però, kif ingħad, hemm ix-xhieda ta' Giuseppa Farrugia;

Jikkonkorru, għalhekk, l-elementi tal-imputazzjoni ta' spergur, ċjoè xhieda b'gurament, quddiem Qorti kompe-

sentenzi "kawża kriminali, u l-alterazzjoni xjenti tal-vertià "in facta principali", bi hsara tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja;

Għal dawn il-motivi;

Tiddeċidi;

Billi tirrespingi l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.
